

Kiemelt környezeti nevelési elemek a 2018/19. tanévben

Fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos tantestületi műhelymunka, előadás, beszámoló:

A 2018/2019-es tanév során iskolánk ismét nagy gondot fordított a fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos intézkedésekre, programokra, feladatokra. A fenntarthatósági nevelés jelen volt olyan programokon, mint pl. a gyermeknap, osztálykirándulások, iskolai nyílt nap, illetve természetesen a fenntarthatósági témahét során.

Az idei tanévben megrendezett fenntarthatósági témahét megvalósítása előtt tantestületünk közösen átbeszélte az alsó-, illetve a felső tagozatos osztályok részére kiírt választható témaköröket és feladatokat. Az alsós osztályokban inkább az Egy csepp vízből c. témakör volt a népszerűbb, mely végére remek rajzok és papír alapú 3D-s műrecek készültek. A felsős osztályokban pedig inkább a Nézz szembe a szemeteddel témakör, valamint a szemét újrahasznosítása váltotta ki a legnagyobb döbbenetet és érdeklődést. A szemét újrahasznosítása során pedig olyan újjászületett tárgyak jöttek létre, mint pl. hangszerek gyufás- és vajas dobozból, társasjáték műanyag kupakokból, vár makett gyógyszeres dobozokból és egyéb kartonhulladékokból.

A témahét produktumairól fényképes dokumentációk is születtek, melyeket a kész művekkel együtt a tantestület megtekinthetett az iskola folyosóján vagy az osztályok tantermeiben.

Energia-járőr szolgálat szervezése és rendszeres feljegyzések készítése

A Tisztasági verseny és az Energia-járőr szolgálat szervezése október második felében kezdődött el és az őszi szünet után indult ZÖLD DÖK-ös diákok bevonásával. Színes, figyelemfelkeltő plakátokon hirdettük meg a diákok körében mindkét rendszeresen zajló eseményt. A plakátok a hirdetőtáblán kívül kollégáim segítségével minden osztályba kikerültek. Ennek célja a folyamatosság tudatosítása volt a tanulóknál. A tisztaság ellenőrzése heti egy alkalommal történik a tízórai szünetében előre bejelentés nélkül. A pontozást (1-5) lapon vezetjük, amelynek féléves összesítése ki fog kerülni a hirdetőtáblára és a tantermekbe is. A következő hónapokban is rendszeresen szeretnénk ezt folytatni. Jelenleg a 6. évfolyamból kerültek ki a segítők, akik nagyon lelkesek. Remélem a második félévben más osztályok ZÖLD DÖK-ös tagjai is kedvet kapnak ehhez a feladathoz.

Az Energia-járőr szolgálat rendszeresen ellenőrzi az ökoiskolai munkatervben előírtakat.

Nagy öröömre minden kollégám odafigyel az energia felhasználás csökkentésére, igazából

egy nagy járőrszolgálatként működünk. A második félévben ennek a dokumentálása is kikerül a hirdető falra.

Az intézmény dekorációjának illesztése a fenntarthatóságra nevelés céljaival, arculatával:

Az évszaknak megfelelő dekoráció elkészítése során figyeltem az újrahasznosítás kihangsúlyozására, az egyszerű ám mutatós környezetkímélő technikával készített díszek alkotására.

Intézmény működésének –fűtés, víz, elektromos energia-rendszeres tanulmányozása a pedagógiai munka során:

Minden évben célunk a takarékos energia, és az ivóvíz használatára való nevelés. A korszerűsített villanyhálózat, a felújított vízhálózat sokat javított a fogyasztáson. Szintén megemlíthetjük a korszerű, energiatakarékos csapokat, az egy-két helyen lévő napelemes világítást. Ha tovább csökkenteni nem is, de szinten tartani próbáljuk a számlák összegét. A tavalyi tanévben felújított tetőre több napelemet ígértek, amely előre láthatólag tovább apasztaná az árakat. Az „energia- kommandó” csapatával együtt, évek óta kapcsolgatjuk az égve maradt villanyt. Figyelmeztetve ezzel a többi tanulót is. Igyekszünk tudatosan bánni a víz és energiakészletünkkel, amit a gyerekek reméljük a saját életükben is alkalmaznak majd, az iskolánkban folyó környezettudatos nevelés hatására.

Konyhakert működtetése:

Napjainkban egyre fontosabb az egészséges életmód, az egészséges táplálkozás. Ezért is hoztuk létre már több éve a kicsiny fűszerkertünket. Ez által igyekszünk a gyerekekkel megismertetni a fűszerek jótékony hatását. Bár egyre nehezebb őket bevonni a munkálatokba, de mindig akad, aki szívesen végzi a teendőket. Minden évben pótolnunk kell az elhalt növényeket. Ebben az évben ezt a tevékenységet a Gyereknapi keretein belül oldottuk meg. Az egyik állomáson- egy szakember segítségével- ismerkedtek meg a tanulók egy-egy újabb fűszernövényrel, amit aztán lelkesen ültettek be csöppnyi fűszerspirálunkba. A legnépszerűbbek a citromfű és a menta, amit a nagy melegben az elkészített limonádéhoz adtunk.

Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás III. Otthon az erdőben program alapján szerveződő „Fontos a mezőnk” project

Megvalósult tevékenységek:

A. Mezei virágok-kollázs:

„Az osztályra kijelölt feladat szerint az iskolánk környékén lévő mezején a diákok megtekintették, illetve fotókat készítettek a mezei virágokról, majd a képekből kollázs készült. A terepbejárás előtt a pedagógus gondosan felhívta a diákok figyelmét a mezőn való sétálás szabályaira, valamint arra, hogy az ott élő állatokra és növényekre vigyázzanak, különös tekintettel a védett példányokra.”

B. Fűben-fában orvosság:

„A feladatnál ebben a hónapban a gyógynövények fontosságáról beszélgettünk. Megismerkedtünk a kamilla, a csalán és a gyermekláncfű jótékony hatásával. Megbeszéltük, hogy a gyógyteák alkalmazásához szakember tanácsát kell kérni és szigorúan be kell tartani a használati utasítást. A kijelölt osztály megismerkedett néhány mezei gyógynövénnyel és azoknak a gyógyhatásaival. Az előzetes ismereteik feltárását követően további beszélgetésre került sor a népi gyógyászatról. A projekt során olyan gyógyteák kóstolására került sor, mint pl. a kamilla, a csipkebogyó és a hársfa.”

C. Madarak a mezőn:

„A feladat teljesítése előtt az osztály megismerkedett a pacsirtával és a seregéllyel. Decemberi programunk hogy kutatást végezzünk, milyen madárfajok telelnek a mezőn.

Internetes feladat: keress nálunk telelő madarakat, akik a mezőn élnek. A kiadott feladat szerint beszámolnak a tanulók a kutatásaikról. Képeken megnézzük a madarakat, beszélgetünk életmódjukról.”

D. Invazív fajok a környékünkön:

„A mezőn olyan állatfajokat kerestünk, amelyek az utóbbi években tapasztalható éghajlatváltozás eredményeként jelentek meg nálunk. A mérőszalagokkal kijelölt négyzetekben fellelhető állatokat feltérképezték a tanulók a mező több pontján. Az eredményt feljegyezték, majd visszatérve az iskolába számítógép segítségével kiderítik, hogy mely fajok tartoznak az invazív csoportba, ill. melyek nem. A tájidegen fajokról azt is kiderítették, hogy honnan származnak, milyen feltételek szükségesek az itteni életükhöz. Ezen ismeretek segítségével összefüggéseket kerestek az élőhely időjárásának, stb. változásával kapcsolatban is. Végül saját készítésű fényképpel vagy rajzzal szerkesztett adatlapokat készítettek a tanulók a beazonosított invazív fajokról.”

E. Nyuszi ül a fűben:

„A szép, hosszú, kellemes ősz is segítségünkre volt, e mezei projekt elvégzésében. Nagyon készültünk erre a kirándulásra. Már előzőleg ismereteket szereztünk az internetről, könyvből, saját tapasztalatokból, hogy mit kell figyelni, hogyan viselkedjünk a természetben. A gyerekekkel és néhány szülővel izgatottan indultunk el, felszerelve távcsővel, fényképezőgéppel a mezőre. Utunk során láttunk imádkozó- és botsáskát. Körülöttünk pillangók, szitakötők repkedtek. A gyíkocskák megbújtak a fűszálak között. Óvatosan szöcskét is fogtunk. Megijedtünk a felröppenő fáciánál. A gyerekek nagyon élvezték a sok látnivalót. Csak éppen nyusztot nem láttunk, de a többi állat kárpótolt bennünket. Hazaérve gyurmából elkészítettük a mezei állatok plasztikáját. Volt, aki le is rajzolta őket. A gyerekeknek nagyon tetszett a feladat, hiszen a természet itt van a közelükben, körülveszi őket. Lelkesen várjuk a következő sétánkat is.”

F. Költők tollából:

„Az osztállyal egy verses füzet összeállítását választottuk. A versek, a mezőn élő növényekről, állatokról szólnak. Az első foglalkozás alkalmával a gyerekek verseket gyűjtöttek az interneten, majd az összegyűjtött versek közül kiválasztottuk a legmegfelelőbbeket. A második lépés a

verses füzet borítójának megtervezése, a versek helyes, nyomtatható formába való elrendezése volt. Bemutattuk a kis verses füzetünket diáktársainknak.”

G. Állati nyomok:

„A feladathoz a kijelölt osztállyal elkezdtek a teljesítéshez szükséges előzetes ismeretek felelevenítését, valamint az internetes kutatást. Összegyűjtöttük, hogy milyen állatok élhetnek az iskolánk környékén élő mezőn, illetve az interneten megkerestük azoknak a nyomait pl. lábnyomok, tollak, köpetek), hogy a mezőn sétálva a későbbiekben felismerhessük és beazonosíthassuk az ott élő állatok nyomait. Az osztállyal sétát tettünk az iskolához közeli mezőre, ahol az volt a feladat, hogy állati nyomokat keressünk, illetve lábnyommintákat, valamint bagolyköpetet keressünk. A lábnyomokat sajnos nem sikerült formába önteni, ezért fényképezőgéppel rögzítettük azokat, továbbá sikerült felismerni, hogy a különböző nyomok milyen állathoz tartoztak. A feladat során találtunk kutya és őz lábnyomot, ill. madár lenyomatot. Bagolyköpetet azonban nem sikerült fellelni a mezőn, a térkép készítése ezzel kapcsolatosan így nem megvalósítható.”

H. „Rovarlesen”:

„Megvalósult tevékenységek: Előzetes ismeretek, élmények, tapasztalatok felelevenítése, rovarok tanulmányozása, rovarok fogalmának, részeinek, fejlődési folyamatának átbeszélése, séta a mezőn, megfigyelése a természetvédelmi szabályok betartása mellett, rovarok beazonosítása az interneten”

I. „Talpalatnyi föld „Talajminták vizsgálata, megfigyelése:

„A foglalkozáson három csoportban dolgoztak a tanulók: vakond, béka és csiga. Miután megbeszéltük, mi mindent tudnak ezekről az állatokról a gyerekek, rátértünk a talajra és az állatok, növények kapcsolatára. Fel kellett ismerni becsukott szemmel különböző talajtípusokat, szitán a porhanyósságát vizsgáltuk a kerti földnek, virágföldnek és a homoknak valamint a vízáteresztő képességüket is tanulmányoztuk. Internet segítségével a kivetítő vásznon a talaj rétegződését ismerhették meg a gyerekek. Az órát egy rajz készítésével zártuk, amely a talaj rétegződését ábrázolta élőlényekkel színesítve. Az eltervezett feladatok a környezet adta lehetőségekhez mérten megvalósultak. A diákok legtöbbje jól érezte magát a csoportmunkában, néhányan azonban úgy érezték nem tudták akaratukat érvényesíteni a csoporton belül, ezért a közömbös érzelmű fejecskét jelölték be a felmérésnél.”

J. Versek a mezőről:

„A teljes projekt elkészítése decemberi hónapban valósult meg. A gyerekek megtervezték a verses füzet előlapját, szerkesztették a verseket, majd a mű nyomtatásra került. Az elkészült füzetecske elnyerte a gyerekek tetszését. A gyerekek szívesen vettek részt a projekt elkészítésében, az értékelő lapon mindenki a mosolygós smile-t színezte ki.”

K. „Vigyázz rám”:

„Megvalósult tevékenységek: Előzetes ismeretek, élmények, tapasztalatok felelevenítése, védett növények tanulmányozása, séta a mezőn, megfigyelése a természetvédelmi szabályok betartása mellett, védett növény beazonosítása a határozókönyv segítségével, a fejlődés nyomon követése”

L. Gyógynövény határozó készítése:

„A hosszú hideg után már nagyon vártuk a tavaszt, hogy az általunk választott projekt feladatot elkészíthessük. Sajnos az esőzések miatt nem sikerült a szabadban megtekintenünk a választott gyógynövényeket, így különböző gyógynövényes könyvek, illetve az internet segítségével készítettük el a feladatunkat. Minden tanuló választott egy gyógynövényt, amiről képet választott, majd hozzá egy rövid ismertetőt készített. Az összegyűjtött anyagot mini határozó formájában készítettük el. A gyerekek jól érezték magukat a feladatvégzés közben, meglepődtek, hogy milyen erővel bírnak ezek a növények. Reméljük, hogy lehetőségünk lesz megtekinteni a szabadban is őket.”

M. Növényprés:

„A feladatra 3 órát szántunk. Az előzetes ismeretek, tapasztalatok felelevenítése után mezei virágokat gyűjtöttünk. Megismerkedtünk a préselés folyamatával, majd minden tanuló otthon elkészítette a saját növénypréseit. A legszebbeket virágkompozícióként kartonra ragasztottuk fel.”

N. Éltető víz a mezőn:

„A jól sikerült őszi mezei kirándulásunk után, már alig vártuk, hogy újabb megfigyelésekkel bővítsük tudásunkat. Ismét tájékozódunk az internet, illetve a könyvek segítségével a várható látnivalókról. Segítségünkre volt az időjárás, ugyanis a sok esőzés következtében, nem kellett „az éltető víz” után kutatni a szikes talajon, mert minden kis mélyedésben megállt a víz. Érdeklődéssel indultunk az új felfedezések után. Becserkészünk a kócsagot, gémet, de sajnos mire fotót készíthettünk volna elrepültek. Kacsák hangját hallottuk. Békák ugráltak a vízben. A mezőn átívelő csatornában egy kis teknős evickélt. Az állatok mellett a növényzet is feléledt. A természet növényvilágának tarka tárházát csodálhattuk meg. Hazaérvén lerajzoltuk a sok látnivalót, majd fénymásoltuk, lamináltuk. Elkészült a memóriakártya, a kedvenc játékaink egyike, hiszen ezt mi készítettük a saját megfigyeléseink alapján. Közben a természet szeretetéről, védelméről beszélgettünk.”

O. Hüllőjárás:

„Feladatunk hüllőmegfigyelés volt a Réce tanösvényen. Egy hosszú sétát téve szerencsénkre megcsodálhattuk a levelibékát, a gyíkot és vízisiklót. A sétánk után a tanteremben folytattuk a feladatunkat három csoportban. A csoportok feladata az volt, hogy készítsenek tudáscsillagot a megfigyelt és előzőleg megismert állatokkal kapcsolatban.”

P. Mezőn élő puhatestűek:

„Az osztállyal a terepbejárás előtt megbeszéltük, hogy milyen puhatestűek élnek hazánk mezein, majd az internetet segítségül hívva képeket néztünk róluk a könnyebb beazonosíthatóság érdekében. Ezt követően útnak indultunk és a talált puhatestűekről, illetve

maradványaikról (éti csiga, tavi kagylóhéj) készítettünk fotókat. Sajnos a természet nem volt túl kegyes hozzánk, az állatok inkább elbújtak, így csak 1-2 élőlényt tudtunk lencsevégre kapni. Ennek ellenére a kirándulás jó hangulatban telt, nagyon sok szép természetfotó született.”

Családok segítése a környezetkímélő iskolai taneszközök kiválasztásában

A környezetkímélő tanszerek száma minden évben egyre jobban bővül. A családok egyre jobban belátják, hogy érdemes és szükséges védeni környezetünket, melynek egyik formája a megfelelő taneszközök kiválasztása. Szerencsére, a pedagógusok munkájának is köszönhetően, a gyerekek is kéri a szüleiket, hogy a környezetkímélő taneszközöket vegyék meg. A környezetkímélő taneszközök listája évről évre bővül. Sok tanszer online is megvásárolható, mely egyszerűvé és kényelmessé teszi a vásárlást. Számos boltban megtalálhatóak a környezetkímélő taneszközök, az árak családbarátok, a termékek sokfélék. Iskolánk pedagógusai pedig szívesen segítenek kiválasztani a legmegfelelőbb eszközöket a tanévkezdéshez minden szülő számára. A listát júniusban tesszük nyilvánossá a szülők számára.

Személyes terek kialakítása a diákok számára

Tanév kezdéskor az osztályfőnökök kialakították a gyermekek számára fontos, pihenő sarkokat. Szerencsére minden osztályban sikerült kialakítani a személyes teret. A kivitelezés más- más formában történt. Van ahol játszó sarok áll rendelkezésükre, és van ahol egy kényelmes fotel. Minden terem jól felszerelt játékokban és színes, barátságos faldekorációkban. Esős napokon a diákoknak nem nehéz lekötni magukat, hiszen a termük minden igényt kielégít. A tantermek otthonosak, gyermekbarátok. Minden osztályban cserepes növények díszítik a termet, tisztítják a levegőt.

Autómentes nap, kerékpárral vagy gyalog az iskolába

Az autómentes világnap a 2018-as tanévben szombati napra esett, ezért a diákokkal már előtte és az azt követő héten is beszélgettünk róla. Először aki szerette volna, elmondhatta kinek mit jelent ez a kifejezés, hogy „autómentes nap”, majd közösen is átbeszéltük. Megemlítettük, hogy ezen a napon, aki teheti, próbáljon meg más közlekedési eszközt választani. Felsoroltuk a közlekedési eszközöket. Megemlítettük, hogy környezetünkre milyen káros hatással vannak az autók, illetve említést tettünk az elektromos autókról is. A vizuális órákon készítettek a gyerekek a témával kapcsolatban rajzokat is. Felmértem, hogy melyik osztályban milyen arányban hozzák autóval iskolába a gyerekeket.

1. osztály:	Autóval közlekedik 4 fő, a többiek gyalog, kerékpárral és busszal járnak.
2. osztály:	Autóval közlekedik 0 fő, a többiek gyalog, kerékpárral és busszal járnak.
3. osztály:	Autóval közlekedik 0 fő, a többiek gyalog, kerékpárral és busszal járnak.
4. osztály:	Autóval közlekedik 4 fő, a többiek gyalog, kerékpárral és busszal járnak.
5. osztály:	Autóval közlekedik 1 fő, a többiek gyalog, kerékpárral és busszal járnak.
6. osztály:	Autóval közlekedik 3 fő, a többiek gyalog, kerékpárral és busszal járnak.
7. osztály:	Autóval közlekedik 1 fő, a többiek gyalog, kerékpárral és busszal járnak.
8. osztály:	Autóval közlekedik 1 fő, a többiek gyalog, kerékpárral és busszal járnak.

(Ezek az adatok évközben változtak a távozó és az érkező diákok miatt.)

Madárvédelmi és egyéb természetvédelmi berendezések telepítése és gondozása

Novemberben ismét indítottuk a madárbarát projektet. 2db nagyobb méretű madáretető található az iskola udvarán. Hetente töltjük az etetőket csütörtök vagy péntek délelőtt a természetvédelmi szakember által felajánlott „madártakarmánnyal”. Megfigyeltük a gyerekekkel, hogy főként cinegék látogatják az etetőhelyeket, de az idén zöldikéket, tengeliceket is megfigyelhettünk. Tél végéig folyamatosan végezzük az etetést.

Szelektív hulladékgyűjtés megszervezése és kivitelezése

Szelektív hulladékgyűjtés: szelektív gyűjtésre alkalmas edények számának bővítése megvalósult az iskola területén. A tanulók többsége figyel a szelektív gyűjtésre. A szelektív hulladékgyűjtés fontosságát szem előtt tartva a TE SZEDD! program keretében a tavasszal szelektíven szemetet gyűjtöttünk a kiserdőben. A napközis tábor ideje alatt az önkormányzat területén ismét hulladékgyűjtést végeztünk.

A Víz világnapja: A Víz világnapját minden évben Március 22-én tartják.

A Bács-víz minden évben szervezett egy rajzpályázatot, amire iskolánk is benevezett rendszeresen több tanulóval. Az idei évben sajnos ez a rajzpályázat nem került megrendezésre. Mivel nem szerettük volna, hogy a diákoknak kimaradjon az idei évi készülés, így iskolánk folyósóján készítettünk egy kiállítást a gyerekek munkáiból. Nagyon sok szép és látványos, ötletes munka született, ami iskolánkat díszítette.

ZÖLD DÖK bekapcsolása önálló feladattal az ökoiskolai munkaterv megvalósításába

ZÖLD DÖK Hulladékgyűjtés

Az őszi papírgyűjtés november elején valósult meg. Ennek oka a tavalyi évhez képest történő változások a felvásárlóknál illetve a hosszadalmas egyeztetés.

A DTkH Nonprofit Kft –vel sikerült megállapodnunk, amely a gyűjtött papírért járó összeget iskolánk alapítványának a számlájára utalta. Az általuk megállapított mennyiség: 3900 kg volt. Mind a kollégák, a gyermekek és a szülők is aktívan részt vettek a gyűjtésben.

ZÖLD DÖK Mikulás látogatása

Téli nagy eseményünk a Mikulás látogatása volt intézményünkbe. Minden gyermek nagyon várta. Segítségünkre kolléganőnk férje és két 8. évfolyamos leányzó volt, akik eljuttatták a tanulókhoz a csomagokat.

ZÖLD DÖK Farsang

Farsangunkat február elején rendeztük a Művelődést Házban. Az 5. osztály zsákbamacskát és álarcot, a 6. osztály a tombolát árulta, a 7. osztály a belépőjegyeket szedte és dekorációért felelt, a 8. osztály pedig finomságokkal kényeztette a vendégeket és minket is.

A jelmezversenyen szerepet kapott az újrahasznosítás. Sok ötletes Ökojelmez készült.

A jó hangulatot különböző táncos játékokkal igyekeztünk fokozni.

A jelmezverseny jutalmait az Gyermekeinkért – Iskolánkért Alapítvány segítségével szereztük be.

Apaj, 2019. június 15.